Siebzehnter Jahrgang. Jüdische Pester Zeitung. Erscheint 3-mal wöchentlich.

יידישע פעסטער צייטונג

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן יעדען טאג
פרענומעריריען.
אונד דער פרענומעריראנט פעריפן
בעגינגנ מיט דעם פעסטאנג דעם
ערסטן בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
בודאפעסט,
ווייטצנער בולווער נומ׳ 29,
וואהין מאן אלע פרענומעראט-
אנט.-בעלדער צו זענדען בעליעבט.

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דריימאל וואכענטליך
מאנטאג, מיטטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטט
מיט אסטערריינ-אונגארן
גאנציעריג 8 גולדן אסטר. ווע.
האלביעריג 4 גולדן אסטר. ווע.
פיערטעליעריג 2 גולדן אסטר. ווע.

פירים אויסלאנד
גאנציעריג 9 גולד. — קר. אר. ווע.
האלביעריג 4 גולד. 50 קר. אר. ווע.
פיערטעליעריג 2 גולד. 25 קר. אר. ווע.

Nr. 72 זיעבצעהנטער יאהרגאנג בודאפעסט, מיטטוואך יא תמוז ה׳תרמ״ה. Budapest 24. Juni 1885.

איין שוידערדאפטער מארד.

בעגאנגען דורך איין מיסליעד דער ווערהאיא-גארדע.

טראין דער מאנגלהאלטיגסטען פערזיכע, טראין אללער אנשטרענגונגען איט עס זיט דריא יאהרען ווערד אאר. נאך קיין נאך דען אסטערפיערטאגען געלונגען, אריגערדיא אים לאנדע איין נייעס טיסא-עסלאר צו שאפען. אין דעזעס יאהרע אללין וואוסטע „פיגגעטלענשען״ איים וואהל גאהלטען 16 פערשיעדענען געגענדען אונגארנס צו מערדען, דאס אונגעגען איין בריסטלבעס קינד פערשיאונדען דיא. דאס נאך דער פערזיכערונג דעזעס בראטעס גיר אאן דען זיטען צו ריטעלטען צייטערדעס ווערדען וון מאנגע. דיא בעפאלגונגען אריטשאפטען אריגערדיא צו אללעס מאגליכען אייפאפערדעס צו נעיאלטע-מאיטלען צו מארד אונד דיעס נעגען דיא זיטען נעהטענדע. דאר עס נוטצטע נישטס, דאס פאהר וואללטע טראטען אללען צוריקעגס נישטס אינטערגעמען. איין בעריטענדער טייל דער „אאן דען זיטען אין נייאמעד וויינג געשלאאגטען אנשטרענגונגען בריסטענגדעס״ וואהרד פריש אונד וואהלבעהאלטען ווערד אייפגעפונדען, דער אנדערע טייל אבער אויס — נאך נישט פערשיאונדען אים גאנגען לאנגע אאר אין וועלכען עס „אויפס בעשטימטעס״ וויינג אאר אין דער אאן דיא ווייסען דאס דיא יידישען דאנגאבאדען אינבעדרינגט דורך האאשטיבעגדע מארדטהאטען זיך פערשאפפט האבען, אבער ווערבסט דיא דאנגע עס דיא הונגעריג באגיר בריגגען. „פיגגעטלענשען״ איין דיעזע גיעגען אויס אין אאם לעזען דעס „פיגגעטלענשען״ וואהרנונג געוואהרענעס אונגלייכס בריסטענגמארבען, דאס זיך נאך הייטע אינבירדעס דיא עסטער שאלומאס צו זיין. בעגעלד דער „יידישען פיגגעטלענשען״ מארדטהאטען איטט עס פעסטגעשטעלט, דאס אין בריסטענ מארבען אינען אלטען אונד מיט עהרווירדיגע דאנגע. באלד ווייטקלר געוועזען דאס, דיא אינבינען אריגגעלייטען דאנגען אבער נישט פעסטגעשטעלט ווערדען, נאכדעם דאס הונגעשראבטעטע מארבען ווערבסט — אאן נישטס ווייסען ווילל, דער דייטשע פאלל אבער, דיא איטט דאס פערשיאונדענע מארבען ווייקלר גיע צום פארשיין געקאמטען, אבער גיר דעסהאלב, ווייל עס — נאך גיע עקסטרעם דאס. נאך זא פעלען מיסליגגעגען פערזוכען, וואהרד אין דער דרעאציאן דעס „פיגגעטלענשען״ אין האאשטיבעגדער ענטשלוסס געפאססט:

אין מיטהנעס, ענטשלאפענעס, אונד אין עדלער הונגעס פערטרעטענדעס מיסליעד דער ווערדיגע אונד אין אאר שאא-וואמאס אים בארשאדער מאמשאט ענטוגנדעס. אים ארטע ווערבסט, דער אייגע בעזוטצונג דעס גראפען אדעס אללין בוידעס, וואהנען גיר צייא יידען, הונגעגען ונד דיא נאכבארשטע אונד בעגאנדערס דאס נאהעגעלעגענע שענע שטאדט אאן יידען בעפאלגדעס. דאס בעטרעפפענדע באגיר מיסליעד הייסט דיר אאנגעגע עייט אין דער נאהע דעס אי-טעס אויף, בזיגער מיט אללען פערהאלטנישען דעסזוולבען נעגייא בעגאנגען וואהרדע. אייגעס טאגעס בעמעגרקטע ער דאס דיא בייגרען קאטהאליגא יוראנא אויהר דריא יאהרגעס טאטבערבען יולייאנא, ווייבלעס זיא אויף דאס פעלד מיט-טענבליט נידכט ענטבעהרען אונד פערשאפפטען זיך דאסזוגלבע אין שאא-וואמאס.

דיא עלטערן דעס מיידעס אונד דיא גאנצע בעפאלקערונג האבטען מיט ענטזעטצען דיעזע אייפלאהרונג אונד אייגע אינטערזוכונג, אהנליך דער אין טיסא-עסלאר נאהס אירהען אנפאנג.

אין ען אונטערזוכונגסרייבטער מאם באלד דיא אנאגמטע אנצייגע, דיא דער מאיפער דעס קינדעס געוויכט ווערדען מיסטע אונד דער פערדאכט דעס מארדעס וואהרדע אויף דען שאכטער פאן שענייגערייבטעט. דער פערשטممטע-טע קאיפער וואהרדע דען אויד אייפגעגרוען, אין קאבבע, דער אם טאגע דעס פערשווינדענס דער קלייגען ווילאנא געזוכטען האט, דיא אין אאלנישער ווידע דאס קינד אין דאס ווייטרעכטע שלעפפטע אאאד זיך אויף, אונד דער שאכטער פאן שענייגע נאמענס עקקערט בעפינדעט זיך טהאטזאלך זייס מערדען טאגען אין אונטערזוכונגס האפט אין מישקאל.

„פיגגעטלענשען״ פיללט נון זיט מערערען טאגען נאנגע שפאלטען מיט דען שווערדאפטעטען אריטזקלן, בעריכטען אונד טעלעגראממען אבער דען „שאא-וואמאשער ריטעלען מארד״ אים, אין דער גאנגע פאן שאא-וואמאס ווערבסט הערשטט דיא גראסטע אויפרעגונג, פאנגעפטערן זאללען נאך דריא וואגען פאלל מיט יידען פאן שענייגע אינס מישקאלצער גפאנגניס אי-בערפיהרט ווערדען זיין.

דיא זיך דיא קלייגער אונד דאס בלוטבע-פיעלקטע מעסטער דעס מארדעס בעפינדען זייס מאן הייטע נאך נישט. „פיגגעטלענשען״ וויל עבען דאנגע אין דעס שרעקקליכען מארדע צערדען, באלד ווייד עס דעזעס אונד נאך פיער אנדערעס פערדאכטען, עס ווייד מיט אבזוכט אונד ווייסען גאהלייכע דייטשע פאמיליען אונבאנדיג שטיידען, עס ווייד זיך גייייס אייד בעשטרעבען, דיא יידען אבערפאללען, אויספלינדערן אונד ערשלאגען צו לאסען, אונד דאס אללעס אים דייגע עלענדע עקזיסטענץ לאנגער צו פיהרען אונד דיא באנדע בייזאמען האלטען צו לאנגען.

דעזעע אינזערע אינפאמאציאנען שטאممען אים אייגער יבערען מיטעללע, אים אייגער ווייגיגסטענס זא יבערגיס מיטעללע, דיא דיא אים, אים ווערבען „פיגגעטלענשען״ דיגע בעהייפטונג שאפפט, דאס דער מארד פאן שאא-וואמאס אין פאן יידען בעגאנגענער ריטעللער מארד דיא, אונד ווייטרהיל דיא אין דעזעס אייטעל אייפגעשטעللטען בעהייפטונגען האבען פיעל מעהר וואהרשיינליכקייט פיר זיך, דיא דיא דעס „פיגגעטלענשען״.

מאנג דאך דיא אאלייגע אויהר אייגנטערס אויף דיא ריבערהאלע אין דער קאמיטאטסריגאססע נר׳ 1 ריכטען!

ט. סאבאלטשי.

אים אללען גענעדען.

ווער ווייסען הערען ווייל עטוואס איבער דיא שטעללונג אונזערער גמיבענגנאססען אין גרייע. בענגלאנד, זא דירפטע עס פאן אינטערעססע זיין, עטוואס איבער דיעזעלבען צו בעריכטען. דיא עמאנציפאציאן דער יידען איזט אין גרייבענגלאנד גאנצליך דורכגעפיהרט. מאן קענגט קיינען אונטער, שייער צווישען דען אנגעהיריגען דער פערשיעדע, גענאممען האטטע, אללין אין דאס דארף צוריק, שלעכט. דער עפפיטיטט ווערהאלטאנער אייל-טע ראס הים, הייללטע זיך אין אינען בעריטע, גערהאלטענען קאפפאן, זעטצטע אינע אללגיטע מיטצע אויף אין דערען ביידען זייטען צווייא האאר-לאקען בעפעסטיגט ווערען, קלעבטע זיך דאנן אייגנען פאלשען בארט אויפס קינן אונד שטעקטע שרעסלר אין שאר-פגעשלייפפענעס שלאכטמעססער צו זיך. זא פארבערייטעט אייטלע ער דער קלייגען ווילאנא ווערגא נאך אונד ערריכטע דיא אין דער נאהע אינער דיסטען הארטזייטעזע אם אייפער דעס שאאפלוססעס. הייער ערגייפפ ער זאס צו מאיע ערשיאקקגעגענקונג, דעס ער דען מיטע פערשטאפפטע, שלעפפטע עס טיעפ אין דאס הארטיכע אונד טרענגטע דען קאפפ דעס ריגדעס מיט אייגעס שרעקקליכען שנייט. טע פארזומפפע. דען קאפפ אונד דיא קלייגע דער קלייגען ליבע לעבען אים הארטיכע לעגען, דען קאפער אבער פערשארטע ער אין אייגער עגטפפערונג. אין דער הארטיכ פאלגענדען נאכט פערזיכט דער שיסליכע מארדער דיא פאלגנישיגע גייאגטונג אונד דאס בלוטבעפיעקטע מעססער אין דער נאהע דער ווייהנשטען הארטיגע אונד מאכט הארטיכ בעפאנד זיך דער אנטי-מעטיטשע מארדער בעריטיס אין דער ווערהאפטען דעס „פיגגעטלענשען״ דיא ער אבער דיגע מענשליכע טהאט גענוגען בעריכט ערשטאטטעט.

דיא אויהאבע, וואהרס „פיגגעטלענשען״ צו דעזעס פערגייפפלטען מיטטעל גריפפ אויס פאל-גנדע: דאס דיא יידען וויהלקלר בריסטענבליטעס בעריטפפ, דאס גליכט מאן אם אללגעוויסנסטען אין דען בריטען דעס „פיגגעטלענשען״ אים זא נאטה-ווענדיגער בריכט מאן אבער דיעזעס בארטבארע בליט אין דער ווערהאפטען דעס „פיגגעטלענשען״. דאס בראטט ווייטלבע הארפפ מאן זאך עס דארט אין. דאס דיגען נישט אויגעגייא דאס אין נעעס טיפאפלאר אויסבריכט, דיא „אאבזוגעזוהאלע״ זיך נישט לאנגע צו ווערטען פערטאג, אונד דער גענוגטע אויסוויאיס דער אנטיסעמיטישען הארפפ, דיא זיך אין דער ווערהאפטען דעס „פיגגעטלענשען״ ווייאמעמע-פיגגעס. מיטטע פעבלליכט נאך דורך ווייטליכע ארבייט דאס בראר פערדעגען. אים דיעזעס הארפ-ציגען, ווערדען אללע מאגליכען פערזוכע גע-מאכט. אויגעגער אים אנדערע דער ווייגען אינגען פעللען מארד בעגעגען צו לאסען, אונד אים דעס נישט גלייגען וואללטע ענטשלאפפ זיך דער פערד-ציגען „פיגגעטלענשען״ דען שרעקקליכען קינדעסמארד הارפפ אין שאא-וואמאס אויספהרען צו לאסען. —

הارפ בייליגע דריא וואכען ווערדע דער הارפפ אונד דאס קלייגע דער קלייגען ווילאנא דיא-נא אויפגעפונדען, „פיגגעטלענשען״ בראטטע צוראטטע דיא גאכריכט אונד מאכטע דיא בעפאלקערונג דאריבע אויפמערקזאם, דאסס דאס קינד ווייטר הارפ אין דען יידען געשלאכטעט ווערדען זיין מאגגע, אונד ווען דיא צייט אויך נישט הارפ דען אסטערן אויס. זא האט דאס נישטס צו בעדייטען, דען דיא יידען מאקקגען דאס בריסטענבליט צו שטיכ אונד בע-הالטען עס אויך אחרע לאנג. אים הارפ ווען אחרע אויס אבער דען יידען אין דער גאנגען ווילט דאס קאטטאריע בריסטענבליט אויסגעגאנגען. דאריס ווערדען אויך אין ווענגער אטען אלס זאנגט מצות געבאקקען, לאנגער מאנגען דיא אבער דאס בריס-

ווייטצנער בולווער נומ׳ 29.
אנזייגען אונד אבאנירונגען
אנגענומען דורך אלע אנזייגען בירא
אין וויען, פרעגג, מינכען, לייפציג, פרא-נקפורט אם מיין, המבורג, ברעסלאו, בערלין, פרעמען, אונד אין אלע אנדערן גרעסערן שטעדטען דער אלטען וועלט.

געלדבאן אונד הייזלבאן געבענס. וא איינע שטיל־טונגייט אדער אין עייפער אויפגעבוב: אין פער־טראגוס. אונד עהמואבאן אין שטרייפאללען, ערב־שאפפס. אונד הייראטסאנגעלעגענהייטען, אין דע־רגלייכען פראגען אדער אין ראכען, אין וועלכען דאס גייססען בעאוגיהונג איזט, איבעראלל גילט דין ראטה אונד שעדעשפרוך אלס מאסגעבענד, אונד אהנע ווייטערע אפפעלאציאן. פיגט ער דעם ראטהשלאג נאך זיינען זעגענשפרוך הינצו, זא איזט דער פ־ירדע הערגעשטעללט אים הייזע, אים נעשאפטע, אים הערצען, דער גראנגלע דעם ער איינע קור פאר־אנס, דא צעיגט אים פערהאל־טונגסמאסרעגעלן בעצוגלך דעם עסעסנס אונד טרינקענס בעשטעהט, גלייכט פעסט דארא, דאס ער נעגענען ווערדע: קונדערלאוג רעכנען אייך קיינ־דערזעהנען, דעם הירטען אנקער קאנן דער רעגען ניכט מאנגעלן, נאטירליך בעווייזט דער נעזונגעטע זיינע ערפאנגטלייכקייט. מאן ברייגט דעם ראבבי אין ווייהנעשענק אונד איינע נאבע פור דיא אי־מען. דיא שפענדען לעטצטער אדט דאבען הינגע־דייכט, אים צייטווייליג צווייי אייך דריהונדערט ארמע אין סאראגאדא מאלגלך צו שפייזען אונד צו קליידען. אין איינעגער פעראין האט זיך געבילדעט, אים דיא איינגלייעסענדען שפענדען צוזאמען צו פעריינען.

מאן מאג דען וואנדערגלייכען פאר־געהם בע־לאכען אדער אידן פערדאממען, וואהר בלייבט עס, דאס מאנכעל זעגען אים דעמולבען ערוואכ־סען אוגט. אין פעלגען שטרייטאבען האט דאס סיס־מארישע פעראהרען דעם „גוטען ווגען" דאש אונד גערעכט צור עגשטייונג געפיהרט, וואהרענד דיס־סיש אונד רומאנישע פ־אצעססע עגלדאל אינגער אינגרשיינגלייכען מאסטען גערייכט האבען. אין פעלגען הייזלבאן אונד דעלגואזען שייערגגלייכ־האט דער אינגזיכטיגע, לעבענסגפאהרענע מאגן גיטעם געווארקט. זיין אינפלוס ערוויעז זיך מיסס אלס וואהלטהאטיג, זיין ראטה אלס פראכטיג, זיין פיסס אונד פ־אנדערן אלס זעגענסריך. דאס רומסיש אונד רומאנישע ווגען דעם טראסטעם אונד ראטהעם בעדיפפען, איזט וואהל ניכט צו בע־שטייטען . . .

עס וואר עשיא 4 אוהר נאכמיטטאגס, אלס איך אין מאדאגאדא אנקאם. דאס שטאדטכען צעהט זיך־ריגען הוגעל הינאן, פאן דעססען שפיטצע דאס וואאם דעם גיסטאדרען באראן אין שטאטגאנא וויט אבער דיא עבענע לייטעטע. אין פראכטפאללער פארך אומגיבט דאסוולבע, בלוהענגאבערישטעטע, אבסגיגיפפענע, אין דעססען אינגאטען אללעגען איך מיך ערגיגע. דא מאן מיך פאר דער טהור דער בידען אבבעגער אבוויעז, דיא עבען סיעסטא (נאכ־מיטטאגסשלאף) הערלטיג, דער גענאגטע באראן האט זיך מיט זיינגס וואגדרעטאטיגען נאכבאר שטעגגס גוט פערטראגען, בזו דעזער איהן אינעגס גערינגפיגען אנלאסגעס האלבער אין דען באגן (דעם) טראט. וואגאד דער מאסטיגע גיסטערר זיך פלאטצלך אללער זיינער קונדען, געשאפפס־פייגיג אונד פערטשטלער בעריכבט זאה, זא דאס ער דעגסט לייגיגיג נאכגעבען מיסטע, אונד דער באראן אייס דאך אנגסט קיין מאגן דעם נאכגיג־בענגס. עבען פיהרט ער פ־אצעגסס גענגען דען פאפ־ייאכגען פאן עייזאלעגס, דעגסען ובעבען גיטער אין דער בוקאוינא זיינע פאמיליע ווייט אינגעה אהרהונדערט פעריואלטעט אונד גונגעהר אלס אינגעגסהגס הגלאמיגס.

נאך אינגער שטונדע קעהרטע איך צור בע־הוגיג דער בידען באבבעגער צוריק. דער אלטערע דער בידען וועלגגלהרטען וואר אים זיינגס נאכ־מיטטאגסשלומער עריואכט. אין „האמפערר־(שטע) אין שייאנצווייהנגס פאפטאן עפפפגס מיינע הארטע אונד בראכטע מיר נאך מיהרגעס דען בע־שיד, דאס איך. אבשאן עס אס פאראבענד דעם מאבאטה וויא, דענגאך עמפפאנגען ווערדע. נאכהער וואהר איך אין אין צימער פאן מאסגער גראסס, מארגען אונד בעדאגגיך מבלרגס, אינגעלאפפען, אן עדער טהור שטאנד אין דינגסטהגעגדער האמפערער, דער זיך וואהרגער דער נאנגען אי־הינגען גיטס פאס פלעגקע הגהרטע. קיינע מיינע

ווייגשטיין, 54—68 גולדן. יע נאך קוואלטאט. קנאפפערן, אינגאריש 15,50—16 גולדן.
דיבאר, צו 31 גולדן. פער מעצר.
דעפס־קוכען, 5'50 גולדן.
אינשלטשט, (חלב) 4 — 42. גולדן
פעטראגאנאס 23,50 — 23,75 גולדן.
שאפפעללע. אין אייגער וואורדען ציקא 15000 שטיק פרישעדעגער נאמענגען פעריקופט. אז' צ' דייטש־וואללעגע 2,20—3,20 גול. באמשקער אונד באמאטער 2,30—2,50 גולדען. פער פאאר. סעבבישע אונד בולגאריש 108—112 גול. פער 102 שטיק. באסנישע אונד מאצעדאנישע 60—64 גולדן. פער 56 קילא.
לאמפפעללע ווענגגערגעד 65—85 גול. באמאטער שטאאגס 70—86 גול. דייטשווייללעגע, נעבבגגיגאריש 30—45 גולדן. קרישטגוויאארע 50—55 גולדן. (פער 102 שטקי.)
כושפפעללע דאנשווייאארע 65—70 גול. שווי־פעללע צו 135 גול. (פער 102 שטיק.)
לעדער, נעפאקטעס פפגולדעדער פאן 25—32 ק' 166—170 גולדן. איינאל פעריזעטצעט טעדגען פון 15—10 קילא, 165—168 גולדן. צווייטאל פעריזעטצעט טעדגען 16—18 קילא 164—166 גולדן. אונד דריטאל פעריזעטצעט טעדגען 19—22 קילא 168—170 גולדן. — אבער־לעדער: קוה־הייטש נעגעדבעט 5—6½ קילא 230—235 גולדן. נעגאענגע 5 — 6 קילא 215—225 גולדן.
לאדם פעללען, נעגעדבעט 6—9 קילא 340—365 גולדן. בריגיג 10—12 קילא 445—470 גולדן.
דייטש, פער — קילא טראקעגע אינגאריש אכסע־הייטש — קילא צו 30 — 32 גולדן. — דעטמא קוה־הייטש — קילא 17 — 18 גולדען. ראסהייטש — 11. — 13,50 גול. פיסטרגעג 12—15 גול. (אללעס פער מאאר.)
קאלכפעללע שטאדטוואארע 222—225 גולדן.

ווייגער פרייז.

ווייצע, פעקרעפס וואורדען 25000 מעטערצענטגע פרייזע: אינגאריש 77.—82 קילא 9.60—10,35 גולדען פער מעטערצענטגע.
קארן (גייא), אינגאריש 69—72 קילא 7.50—9.70 גול. פער מעטער.
גערסטע סלאוואנישע 60—64 קילא —.8—9.25 גולדען.
האפער אינגאריש — 7 — 7.15 גולדען פער מעטער־צענטגע.
קוקורוזען 6.65 — 6.75 גולדען.
ווייצענמעהל, נו' 0 : 18.50—19.50 גולדן, נו' 1 : 17.50—18.50 גולדן, נו' 2 : 15,50—16.50 גולדן. נו' 3: 51,40—15.50 גולדן. (אללעס פער 100 קילא.)
קארנמעהל, נו' 1 : 14.50 — 15.50 גולדן. נו' 2 : 12.50—13.50 גולדן. (פער 100 קילא.)
רובאל 33.—33,50 גולדען פער 100 קילא.
שפיריטוס 28,75—28,37½ גולדען פער 10000 ליטער פרעצענט.

לאטטאריעהונג פאם 20-טען יוני 1885.

בודאפעסט	8	48	11	61	81
לינץ	13	37	41	67	55
טרייעסט	19	82	36	22	26

פראנטוויארטליכער רעדאקטאר: מאקס סאבאלטשי.

קאנקורז.

אין דער הייזען אור. הרטשטענעגדע איזט דיא שטעללע אייגגס שו־ב בעל תפלה זקיא, דער איך אלס עהרלפפלערער מישווערקען קאנן. אונד אינפערהרעאטהעט איזט, צו בעזוגטען. אהרעס־נהאלט 400 פל. נעבענגעאל־ענטע אונד פרייע וואהגונג. בעווערבער. וואללען אירדע צייגנגסס אבער רעליגיאוס פאללעגען אונד אירדע בכלות פאן אגרקאנגען אונד בעגלייטען בו 15-טען אייגסס איינגעזענדע אונד נאך בעריפפגג עגס פראבע־פאר־טראג ערשיגען. הייזעפפטען ווערדען זיר דעם אבגעפפטען בו 15 גולדען פערגיטען. — דער פאסטען קאנן איך וואארט בעזוגטעט ווערדען.

Belatincz, (Zalaer-Com.) 1885.

דער קולטוס־פאר־שטאנד. 2—3

בטר ועלכוואדען.

ציגע הרטשט אן, דאס איר בעסטע קוואלטאט ועלכוואדע הער ערגיגע אנטער איפוכט דעם אדמ' הנאן אים דפה שי, אונד פערזענדע איך פערלאנגען צו איסרעסס בזולגען פרייזען, אונד עלבייבע מיר דאס פ. ט. פיבליקום צו פראבענבע שטעללונגען איינגלאדען.

אבטענגפאללד

Leopold Stern. Selcher

Mattersdorf. (Oedenburger Comitat.)

דענגטע, אינבעגיגגלייך וויא איינע וואבספגיר. דער ראבבי ערשיגען, הייבטע מיר דיא האנד אונד ווינ־טע מיר מיך צו זעטצען. איך האבטע איינען עטוא דרייסיגיאהריגען בילדהבשען מאנן פאר מיר, מיט פיעלרגען איינגען, גגראדער נאזע, דיא לייפפען עט־וואס איינגעגרייפען, הונקלע גגזבספפארבע, רא־בענשוארצע שמאבטלאקקען (פאות). זיינע שמאב־טיגע פיגור וואר אין איינען לאפטאן אים שוואר־צעם אטלאס גערהילט. איך דעם לאפפען טרוג ער איינע שוואצאמאמטעגע מאפפע, זיין בעגגהמען וואר ליטטערלגן, זיינע הרעגייזע לייזע, לאנגגאם, ערדעם וואהל וואהל גגזעטצט. איך פאגד איהן גג־גוא אינטערדרבטעט איבער אללע מאנגפפאגגען, זיינע מיגגגגאב עד אין צוריקהאלטענדער עטוואס מיסטריאשער וויזע קוגד. (שלום פאגגגע.)

ווענגן מאנגעלס אן רוים מים דיעסמאל דיא קוריז־טאבעללע וועגבלייבען.

ווי ערזוכען אונזערע געעהרטען פרענומעראנ־טען אונד פרייגדע זיך מיט איהרען צוגשטאנדען גוד הי־דעמטו אז אינזערע רעדאקציאן צו וועגדען.

אונד בטטען ווי דיא אדרעסס דייטלך וויא פאלגט אנגעגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג

וואטענער בולעוואר נוממער 29.

Jüdische Pester Zeitung

Waitzner-Boulevard Nr. 29, Budapest

☞ נייא איינטרעטענדע פראנומעראנטען ערהאל־טען דען אנפאנג אונזערעס אללעגעמאנען „ל ע א ה" גראטיס צוגעזענדעט.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער־פרייז.

געשטיד־נעשעפט. ווייצען וואר געסטערן מעסט צו מארקט נעגראגס. דער פעקרעדר וואר שווא, 14000 מעצ־ווארדען פערקופט —

ווייצען: טוטיס. 100 מעטער־ 79, קילא 9,40 גולד. — 100 מעטערצען 78, קילא 9,40 גולד. — 500 מעטער־צענטגער 78. קילא 9,65 גולדען. — — 100 מעטער־צענטגער 77,7 קילאגראמס 9.50 גולדען. — 100 מעטער־צענטגער 77.7 קילאגראמס 9.45 גולדען. — פעסטער־מאגיר 100 מעטערצען 78, קילא 8,90 גולד. — דעמטא 100 מעטערצענ 76,5 קילא 8.80 גולדען — מאאשע 500 מעטערצענ 76,2 קילא' —,9 גולד. — באנאטער 2000 מעטערצ. 76.5 קילא 9,20 גולדען. — נאדאגגאריישער 100 מעטערצענ' 78, קילא 8,80 גולד. — (אללעס פער 3 מאאנאט.)

מאגן 6,75—7. גולד. פער מאאנאט.

גערסטע, פוטטער־וואאר 5,50 — 6. גול. — פרוטא וואאר 7,40—7 גולד.

קוקורוזען 6,20— 6,30 גול.

האפער. 6,40—6,75 גולד.

טערמינגעשעפט. ווייצען פער הערבסט 8,80—8,82 גולד. האפער פער הערבסט 6,23—6,25 גול. קוקורוזען פער פעב־אוגוסט 6.27—6,29 גולד.

ר ע פ ס (קאדל) 12,80 גול. — פער אוגוסט־סעפטעמבער 12,50—12,65 גולדען.

מעהל־פרייז (פער 100 קילאגראמס אאמטס זאק פייא אם פעסט:) נומ' 0: 17 גולד. 80 קר. גול. 1: 17 גולד. 20 קר. גול. 2: 16 גולד. 60 קר. גול. 3: 15 גולד' 80 קר. גול. 4: 14 גולד. 50 קר. גול. 5: 13 גולד. 70 קר' גול. 6: 13 גולד. — קר. גול. 7: 12 גולד. — קר. גול. 8: 11 גולד. — קר. גול. 8½: 10 גולד. — קר. גול. 8¾: 8 גולד. 50 קר. פייגע קליע 40 4 גולד. גראבע קליע 3 גולד 60 קרייצער.

הולזגפפרכטען: עיכסען אינגאריש 8.—11,50 גול. לינגען 7,50—12 גול. פיעלען גראסס וויייסס 8. — 9,50 גול. צווייגל־באאנגען 10. — 10,50 גול. דאאר הוזיג 6.45 גולד. הוזיג בייגס 11.—12. גול. מאהן גרוויר 26.—28,50 גול. בלוטע 30.—32 גול. לוטטעגע 45—50 גול. מאאראזאנען 6,50—7 גול. אנבייטען 5,50 גול. (אללעס פער 100 קילא.)

שפיריטוס. נייג מעטהאדע, אים קליינען 28. גול. אים גראסען 27.50 גול. אלטע מעטהאדע 29.50—29,75 גול. אללעס פער 10000 ליטער־פרעצענט.

ציגגשטערן. באסנישע אין זאק 19,64 גולד. — אין טעגיגע, פער אקטאטע־מאוגעמבער, באסנישע 21.88 פל. סעבבישע 14,74—15.86 גול.

ציגגשטערן מים (לעקוואר) סלאוואנישע 17—17.50 גול., באנאטע פער מעטטעמבער־אקטאבער — גולדען.

האנף גגלייגשטער 24—25 גול, וואסהאנף־גול. וואכס 142—144 גולדען.

ציגגער, וואסגאדע 40.50—41,50 גול. מעליטע 40,— 40,50 גולדן. פיליג־צוקער 38, — 39. גולד.

וויינשטיין, 54—68 גולד. יע נאך קוואלטאט. קנאפפערן, אינגאריש 15,50—16 גולד.
דיבאר, צו 31 גולד. פער מעצר.
דעפס־קוכען, 5'50 גולד.
אינשלטשט, (חלב) 4 — 42. גולד
פעטראגאנאס 23,50 — 23,75 גולד.
שאפפעללע. אין אייגער וואורדען ציקא 15000 שטיק פרישעדעגער נאמענגען פעריקופט. אז' צ' דייטש־וואללעגע 2,20—3,20 גול. באמשקער אונד באמאטער 2,30—2,50 גולדען. פער פאאר. סעבבישע אונד בולגאריש 108—112 גול. פער 102 שטיק. באסנישע אונד מאצעדאנישע 60—64 גולדן. פער 56 קילא.
לאמפפעללע וועגגענגרגעד 65—85 גול. באמאטער שטאאגס 70—86 גול. דייטשווייללעגע, נעבבגגיגאריש 30—45 גולדן. קרישטגוויאארע 50—55 גולדן. (פער 102 שטקי.)
כושפפעללע דאנשווייאארע 65—70 גול. שווי־פעללע צו 135 גול. (פער 102 שטיק.)
לעדער, נעפאקטעס פפגולדעדער פאן 25—32 ק' 166—170 גולדן. איינאל פעריזעטצעט טעדגען פון 15—10 קילא, 165—168 גולדן. צווייטאל פעריזעטצעט טעדגען 16—18 קילא 164—166 גולדן. אונד דריטאל פעריזעטצעט טעדגען 19—22 קילא 168—170 גולדן. — אבער־לעדער: קוה־הייטש נעגעדבעט 5—6½ קילא 230—235 גולדן. נעגאענגע 5 — 6 קילא 215—225 גולדן.
לאדם פעללען, נעגעדבעט 6—9 קילא 340—365 גולדן. בריגיג 10—12 קילא 445—470 גולדן.
דייטש, פער — קילא טראקעגע אינגאריש אכסע־הייטש — קילא צו 30 — 32 גולדן. — דעטמא קוה־הייטש — קילא 17 — 18 גולדען. ראסהייטש — 11. — 13,50 גול. פיסטרגעג 12—15 גול. (אללעס פער מאאר.)
קאלכפעללע שטאדטוואארע 222—225 גולדן.

ווייגער פרייז.

ווייצע, פעקרעפס וואורדען 25000 מעטערצענטגע פרייזע: אינגאריש 77.—82 קילא 9.60—10,35 גולדען פער מעטערצענטגע.
קארן (גייא), אינגאריש 69—72 קילא 7.50—9.70 גול. פער מעטער.
גערסטע סלאוואנישע 60—64 קילא —.8—9.25 גולדען.
האפער אינגאריש — 7 — 7.15 גולדען פער מעטער־צענטגע.
קוקורוזען 6.65 — 6.75 גולדען.
ווייצענמעהל, נו' 0 : 18.50—19.50 גולד, נו' 1 : 17.50—18.50 גולדן, נו' 2 : 15,50—16.50 גולדן. נו' 3: 51,40—15.50 גולדן. (אללעס פער 100 קילא.)
קארנמעהל, נו' 1 : 14.50 — 15.50 גולדן. נו' 2 : 12.50—13.50 גולדן. (פער 100 קילא.)
רובאל 33.—33,50 גולדען פער 100 קילא.
שפיריטוס 28,75—28,37½ גולדען פער 10000 ליטער פרעצענט.

לאטטאריעהונג פאם 20-טען יוני 1885.

בודאפעסט	8	48	11	61	81
לינץ	13	37	41	67	55
טרייעסט	19	82	36	22	26

פראנטוויארטליכער רעדאקטאר: מאקס סאבאלטשי.

קאנקורז.

אין דער הייזען אור. הרטשטענעגדע איזט דיא שטעללע אייגגס שו־ב בעל תפלה זקיא, דער איך אלס עהרלפפלערער מישווערקען קאנן. אונד אינפערהרעאטהעט איזט, צו בעזוגטען. אהרעס־נהאלט 400 פל. נעבענגעאל־ענטע אונד פרייע וואהגונג. בעווערבער. וואללען אירדע צייגנגסס אבער רעליגיאוס פאללעגען אונד אירדע בכלות פאן אגרקאנגען אונד בעגלייטען בו 15-טען אייגסס איינגעזענדע אונד נאך בעריפפגג עגס פראבע־פאר־טראג ערשיגען. הייזעפפטען ווערדען זיר דעם אבגעפפטען בו 15 גולדען פערגיטען. — דער פאסטען קאנן איך וואארט בעזוגטעט ווערדען.

Belatincz, (Zalaer-Com.) 1885.

דער קולטוס־פאר־שטאנד. 2—3

בטר ועלכוואדען.

ציגע הרטשט אן, דאס איר בעסטע קוואלטאט ועלכוואדע הער ערגיגע אנטער איפוכט דעם אדמ' הנאן אים דפה שי, אונד פערזענדע איך פערלאנגען צו איסרעסס בזולגען פרייזען, אונד עלבייבע מיר דאס פ. ט. פיבליקום צו פראבענבע שטעללונגען איינגלאדען.

אבטענגפאללד

Leopold Stern. Selcher

Mattersdorf. (Oedenburger Comitat.)

Eigenthümer Wittwe Frau M. REIS. Verantwortlicher Redacteur MAX SZABOLCSI. Budapest. 1885. Druck von Sam. Markus, Grosse-Kronengasse Nr. 23.

אינער שרעקלעכן, אומעד מעדר אים זיך גלייפענדן ווינט, ווגלעקן אויך נאך פאן אינער רעוואלוציאן בעדראהט.

* (אין גראסער פאמעד שטרייב שטאדט) וואו־רא געפעדן דער עזעב מערקווירדיגעוויז נאך רעכטצייטיג, זא דאסס דאס געשאהלענע געלד — 27 טויזענד גולדען — נאכן צו שטאנדע געבראכט וואורדע, דער פאמעד בעאמטע אלעקסאנדער אפאשטאל האטטע נאמלך איינען אז דא בי דאר קאמאנדאנטסע אן גראסאדרען געלטבעטען 44 טויזענד גולדען עזעב־האלטענען בריעף מיט גראסער שווערלעכקייט גלאסגעזעצט אונד דעמזעלבען 97 טויזענד גולדען עזעב־נאמען. איינע פרוי דער אפאשטאל 22 טויזענד גולדען צו איבערגעבען אונד אין אבשיידונג אונד אין דעם אויגען אבזאגאמען. מאן האטטע דעם דא אנגעזעהן בי דער פאראיא. דא איז דעזעל ווייטער דעם דאראפף וואורדע.

* דער בעזוך דער לאנדס־אייס שטילל (נ.) האט אים וויסע דער רעגעטען מאנע שטארק אבזוגאמען. מאן האטטע אינדעסס, דאס מאלד איינע בעסערונג אינטרעטן, ווייטר. דא בין צום אבענד דעם 21־טן דעזעם פיר איינרישטאדטען אינגעלעפענע סומטע בי־טראגט 31481 גולדען. מיט דער פיר פראמטע בי־צאהלטען מעשטענדער בעטראגט דא אינגאנצען אינגעלעפענע סומטע 60000 גולדען.

* (שטרעלבע בעי עדסבפלאז נ.) אין דער מאהלענדיגן פאן עלישאבעטה, נאכדם מאנשעסטער אין ענגלאנד, פאנד אם 19־טען דעזעם אינע פרעטאגארע עזפפאזאן שטאמטע דא מעדערע מיללען וויטע דען בארען עדשטע־טע. אים דער נעזבע אין דער זיך 300 ארבייטע בעפאנדען, שלייפען שווערלעכע פלאמטען עמפאר. מעדערע מיללעדע מיטהילע ארבייטער אייל־טען מיר דעזעלבען. אידער מאהלענען דערביא מאנגעלן ווארא גיר דא אין דעם אבענד שטילע דער גיבעע בעפעלל מען ארבייטער דעזעלבען. אייר דעזעם גיר מיט געפאהרדונג דעם אינגען לעבענס, ווארעגער דא אין דעם אינטערעסען מאנשעסטער ארבייטער 160 טעגען שווערע מיללען מיטמען, שרעקלעכע אבעראפאסען ווערען מיטמען, דעזעל בעפאנדען זיך אין אינער טעפע פאן 450 טעמפע־ראטורען, וויא דא אינגען שרעקלעכען טאג געפונדען דאנ־בען. — אין מיטוואך (פרעדאג־דיר) פאנד אם 22־טען ווי בי־א דעם אללגעמייטער אנגאר פראם פעד אינע אינגע דעזעפפלאזאן שטאמטע, וואו־בא 14 ארבייטער דאריינטער פראם פעד אין דעם אלבעסס אי־נגע. שרעקלעכען טאג פאנדען אונד 18 אנדערע שווע־פעד־אונגלעם יאורדען, פאן דענען מעדערע אים שטע־בען דורעען. דא פאבריק אונד גאנצלך

דיא אפפער דער מאבאדא.

(מעטעריטשער ראמאן אים דעם 17־טען יאהרהונדערט.

(158־טע פאדזעטצונג.)

מאבאדאהאס בורדע בידער אין דאס נעיע געדיינטע אינגעווידמען. וואורדע עדמפאללס פיר יעדר נאטהרע ער־אכטעט: דאך וואללטען ווייר דאבייא מיט אינטרענקונגען פערפארען, אם מיסטען פערטיידיגטען וויי אייף יאגעס קוהנען פיר־אייסר אונד קריעגעשיע מאלנעטע. דא, וויא ווייר יאוסטען, אין דייעער הינזיכט מיט מאבאדאהי נכטס אנגעפאנגען יואר. דיענען אלטעסטען בורדע צום אבענדעסס דערביר ווייר ווידער אין דער אנדערע אין דערלעבען אונד אין דער אנדערע אין דערלעבען אונד אין דער אנדערע אין דערלעבען אונד

נען גלוטענסבעקענגטסס, ווערד פאן דישען דער בעהאדע, נאך פאן דער בעפאלקערונג, ווען דיא יודען לוסט אונד נינגנ דאצו האבען, מאנשען זיא אונטער דען ווידערנטראגערן דעם מאניפיסט אויסגעאמטען ווערדען דא דאס מיניסטעריאם אויס־נען זולאנגען אויס, אונד איזנען ערע אונ־טערשטיצונ צו טהיל ווערדען לאסס. אין דער שטאדט קארפי זינד עייא יודען שטארקאטיק; דער אדעם ווייסטיא דע סמא אונד דער אדוא־קאט דאווידד טעפילה מאיא. אין אללען שטארטען זיא יידישע געמיינדען זינד, האבען דיעזע איזענע שולען, ווערלכע פאן דער רעליגיאנס פרוזענגאנגען ערהאלטען. אובערהאופט ערפרייט זיך דער יידישע קולטוס דערזולבען אונטערשטיצונג פאן דישען דעם שטאאטעס אונד ערזולטען אכטונג פאן דיי־נען דער בעפאלקערונג. ווא דער דער אנדערען רעליגיאנען. דיא פאלגנדע דיעזער שטעללונג דער אזראעלישען אויס נין, דאס דיא פרייהייט פאטריאטען זינד, אונד אויס אללען מאאסטען דאס לאנד צו בלשהיג צו בריינגען מראגטס.

זא שייער עס אוך אין דיסס לאנד פיר אייניגע יודען אויס אייגע שטעללונ אויס שטאאטס־דינסטס צו ערהאלטען. יא דאסס מען עס פאסט פיר אייגע אינמאנלוכיגיי האלט — זא גיבט עס דאך אייגעלנג, דיא עס ווערד דאך גערادאבט ווא־בען. צו דיעזען ווענגען געהارען דערר אראב הילפערן אויס יטטשטנינסטעריאם, דערר שאפיר אבערסעקרעטאר עס סעגאטע, דערר דאכטאר קוי פמאנן. שעיד דעם שטאטסטשען לאטטעס אויס מיניסטעריאם דעם אינגערן, דערר הערר הארן אויס מיניסטעריאם דעם אינטער־ריכטס, דערר דאכטאר הארטמאנן בכלאראט, אונד אויס טרעקאר דערר מאיערלכען בכלאראטע, אונד אויס קרעגסמיניסטעריאם דיא דריא גענעראלארעצט דאכטאר ווייזרעיע, דאכטאר טריאאטט אונד דאכטאר שטעלליטשי — אין מאיינא זינד 4 יודען אין דיא רומא שטארטאט) גענאהלט ווערדען.

איך דען זאגד דיא בייטען הערקאמען (אייסטאלין) איזט דער אייסגעזיכטעטע יידישע אדוואכאט פיל נייטאגן פאס לאנגע צייט פינאנ־מיניסטער ערנאנגט ווערדען.

אין ווען זינד דיא בייטען הערקאמען דער אכטעריריישען באדענדרינגאנשטארט, אינגערע גלובענסגענאססען, טהעאאר דישטער פאן טרייסק אונד יוליאס הערען פאן ווענר מא־יעסטאט מיט הארען אדרען אייסגעגרינדעט ווא־רען, דער ערסטגענאנגטע האט זיך איך אויס אונ־גארן זעהר פערדיענט געמאכט, אונדעס ער דיא אינגאריש גאלדרעגטע אין קריז געבראכט האט.

פערשיעדענע נייאגריטטען.

י (אי ב ע ר דען שי ו א־ו א מ אש ע ר פ אל ל), דען זייד אויס לוטארטיקעל בעשפרעכען, אונד מיט ווערכעם זיך בעריטס אויך ערגטסט בלאטטער („ערגטער־מעטס") בעשאפטיגען, איזט בין ער שטנדיג ביא דער הערזגען אבערטשאאפס־אנזאלטשאפט ד ר ר ע ד ר ו י א א נ ג ר ע נ ג נ מ כ ט ו ו א ד ר ע ן. דיא לאנדעסקאנג־ליא מיא דער זייד בעגאנדאלט אנפרמאטען, האט אויך מיטע נאכרוטס ערהאלטען. — ווייד ערזוכען אונטערע פרינדע אין משפאטין אויס אובער דעזע אנגערעגליטיי, דיא זייד אין דער הייפטשטאדט דאס פרוטלכסט אויפגעהאלטען, אינגען יאהרי־הייטטעטיין בערטס מאלכסס דאס אינגעדען צו יאהלען, דער דאנן אויך דעם יינגע אינגעדעם בלאטטעס אויך אין דיא גראנטערען אבערגעהאלטען ווערד. מעלנע מאפטיג בערטסט לאנגען פיר דיא נאכסטע נומטער בוס פרייטאג 10 אזר־פאר־מטאגס אויפגעגעבען ווערדען. — דיא רע־דאקציאן.

* (ש ט א ק ק ע ר) ווערד — נאנץ ווייא ווערי־דאיאר נאך דיינער פערארטהיילונג — פאן דען דיי־טשען אנטטעמטען אלס הערלד גגפיעדט. דער דייטשע הייטראאד שיינט ווייאר אנדערס צו דענ־קען, דענן דער פאמטע הארפערגעער ווארדיג פערארלאסט אויס אינגען לאנגערען אר־לייב אנגעזטנ. אללגעמיין איזט מאן דער אנזיכט, דאס שטאקקער, פאן דעם דיא ערגטסטען נייטטלכען בלאטטער בערייפטען דען פראטעסטאנ־טשען נייטטלכעטשאפט ווגשאדיגט דאס בעמעס־סנג ווערדען ווייד פאן דיינער הארטען שטעללונג צורקגעטרעטען.

* (אויך אייגע מיגנעם טערי־קריזנ.) אין אינגערער יינגסטען נומטער טהיילטען ווייד מיט, דאס לאנד אלבאנא פאן שפא־נען אויס דעסען נעמאלן לאנגען, קריסטנא (מאכטבע דעס אסטערייכיסכען אינגאריטשען ערצהער־קריגרריי) דיא פאן אלבאנא דיא הייטגעזטאנד־טשאפט ווגגעגרינדען אין בעזוגיטנג דרייער מי־נטטער צו בעזוגען ענטטלאפסען דיינן. דיא מי־נטטער ווגגעגעגען אבער אללען אן, אויס דאס לאנגנפאאר פאן דיעזער אבזוגס אבגעבריגגנ; אללעס גגיגדען נטטעטע ערלאר נטטס. דא לאנד אלבאנא הינגעגר דעס דאס־ערגיגנן לאנד אנ־ב ע ר ט א פאן אטאלען. נטטס גגיגבלטבען אטאלען, דער אויס פאריאדיג אין דעס פאן דער בלאלגא זא שייער הייטגעזטכען בייטשפיעל פאן מיטט אונד אייפאאפערונג גגעגבען, אונד זיך דאדורך דיא לינ־דגנגנ גאנגגען פאלקעס אויס שטיטטע ערגאבעדיג האט. דא גרייפפען דיא שפאנישען מיגטטער צו אי־נגעם הערגאבטישען מטטעל אונד ד י ב ט ע ן א י ה ר ע אב ד א נ ק ו נ נ א י ן. דענן, זא מאן דערד ד א נ א נ ו א ס, דער מיגטטער פראוטרגנגנ גגראבט האבען: בעטטער אלס פרי־יטאטאן לעבען. ווא אלס מיגטטער שטערבען, אינער מיגטטערלריגיג יטאלטע מבער לאנגנ אל־פאנגא דאס לאנד גנכט אויסזעטצען אונד גאב עגנ־לוי זייגע ריזיג אין דיא פאן דער מאדעריא זא שייער הייטגעזטטע פראוינגנ מיגטטא איזט. — אנב־ענגס מאגן עס גנכט גגלגנגגעט ווערדען, דאס ווענן דעם גגגגנגיארטגען לאנגנ פאן שפאנען עגנ־יאס אינטגרלגנגס אאסטרט יטאדט, אונבער דאס לאנד אין אינבערדגבגאבדעס אינגלדד דערגנגנ בעגבען ווערדען, אללאנגא אויס בעקאנגטלד דער אינגעגנג זאגדן דער פאר יאדדען פערגאטטען דאנגנ דיא ד ו ר ר ע ד ר ו ו א א. דער לאנגנ זולבסט בגיטטעט בוס הייטטע אינגעס: מאבטטערגנגנ דערגנגנ אונד אויטער אינגעס: אין מאד, לאנגטע אללא דער קיגס גגע־לאסטטען רעגיאלגנגען דער לאדדטטעטע. דיא זא פיטלע יאדדע ווייטרטעטע, גגיגנ נאדדגנגנ גגעטגנ, דיא דעפגלגאנגע מאכטטען פערטטדלדד אויך גנכט בלדגבען (נאך דער גגגטדדאנגנ אויאבעללאס, יואר שפאנגנ 3 יאהדיג הערדדד אונטער דער פראוטרגנגטשאפט דעס ווערלגנ לאסטעלדאר אונד אויטער ס ע ר ד א נ א אינגע דעפגלגד). אונד דאס אינגעדן אינגלדלגנגע לאנד לאנגטע ווייגגס פערדדבטגנ גגטטגגגגטטגגגגד דער־ד־ד לאנגגיאס דאס אללא ערגאפאלדס ווייגגס פאטעדלאנדע אינגען דעגגטס גגלדטטגס. אלדעס ער דען לאנגנ גגגגגטגגגג